

coast to coast

Sisältö

Index

Innehåll

Inhalt

3
ISOveli Ruotsi - myytit Yrsa
Steniuksen hampaissa

4
Slalom in the night
5
Herz aus Stahl

6
Kassit täyteen tullivapaasti

7
Houkutus joka askeleella

8
How to spend time on Europa?

10
Ahvenanmaan erityisasema ei
muutu

11
Itämeri - kansojen yhdistäjä

12
Jaloin Tukholman tunnelmaan

14
Turku - Stadt mit Aura

15
Smultronstället

Coast to Coast

Produced in the School of Journalism, Jyväskylä University, P.O.B. 35, FIN 40351 Jyväskylä
Tel. 941 601 533, Fax. 941 601 511

Production team: Jörg Marksteiner, Germany, Merja Junnila, Finland, Pirita Juppi, Finland, Katariina Kääpä, Finland, Milla Lehtinen, Finland, Elena Lindemans, the Netherlands, Sascha Ott, Germany, Anne Pierot, Belgium, Annemarie Rahikainen, Finland, Anders Rohlin, Sweden, Mark Watson, Great Britain, Johanna Vesikallio, Finland

Lecturer: Tapani Huovila, Finland

Editor in Chief: Eeva Korhonen, Silja Line

Isoveli Ruotsi

Maalaisserkku-asette on vain korvien välissä, Yrsa Stenius väittää

JOHANNA VESIKALLIO

Yrsa Steniuksen Tukholman kodin ikkunasta näkyy Globen-hallin auringossa hohtava kupoli. Sillä areenalla kamppailtiin viime vuoden toukokuussa muustakin kuin pelkästään jääkiekon MM-kullasta: vastakkain olivat Suomi ja Ruotsi, kunnioitus ja halveksunta, ihailu ja kateus. Kaksi naapurimaata, joiden historia on kietoutunut toisiinsa vuosisatojen ajan hyvässä ja pahassa.

"Olen aina miettinyt mikä Ruotsin ja Suomen suhteessa on myyttiä ja mikä totta. Kliseetkin kertovat toisaalta oman totuutensa," sanoo Yrsa Stenius, suomenruotsalainen toimittaja ja kirjailija, joka jakaa elämänsä näiden kahden maan välillä.

Suomessa Ruotsiin suhtaudutaan vähintäänkin kaksijakoisesti: toisaalta Suomessa on aina arvostettu ruotsalaisia, mutta on kateudellakin ollut paikansa. Milloin on kadehdittu vaurasta hyvinvointivaltiota, milloin yhtäaikaista Euroviisu- ja pöytätennisvoittoa. Ylimalkaan Ruotsilla on aina näyttänyt menevän hitusen paremmin kuin meillä Suomessa.

Yrsa Stenius muotoileekin Suomen ja Ruotsin suhteen kuin sisarusten suhteeksi, ja tässä Ruotsi edustaa sitä isoveljeä, jota aina katsotaan ihailen, mutta samalla kadehtien ylöspäin.

Eikö suomalaisten olisi kuitenkin jo aika heittää kateus ja alemmuudentunto jorppakkoon, koska nykyinen tilanne molemmissa maissa on niin samanlainen? Ja mistä mahtaa johtua se, että suomalaiset ikään kuin hiljaisella vahingonilolla seuraavat Ruotsin nykyistä taloudellista mahalaskua kuin tyytyväisinä siitä, että vihdoinkin Ruotsikin saa kokea, mitä vaikeudet ovat?

"On todellakin joskus vähän vaikea ymmärtää tätä vahingoniloista suhtautumista. Muutenkin taitaa olla niin, että maalaisserkku-asette on meillä suomalaisilla vain korvien välissä," uskoo Yrsa Stenius.

1960- ja 1970-lukujen taitteessa Ruotsiin muutti satojatuhansia suomalaisia työn perässä. Jotkut palasivat

Suomalaiset ovat pikemminkin mulkoilleet Ruotsin suuntaan, kuin päinvastoin, uskoo Yrsa Stenius.

muutaman vuoden kuluttua, mutta moni jäi lopullisestikin. Vaikka elintaso nousi ja lomalle Suomeen tultiin kesäisin uudella Volvolla, ei jokaisen suomalais-siirtolaisen sopeutuminen käynyt helposti.

"Nykyisin suomalaiset ovat täällä kunnioitettuja. Ylimalkaan suomalaiset ovat pärjänneet hyvin. Ja onhan asia todellisuudessa niinkin, että Suomi luovutti Ruotsille valtavan määrän ammatitaitoisia ihmisiä."

Pohjoismainen demokratia ja hyvinvointivaltio ovat suomalaisille ja ruotsalaisille yhtä tuttuja käsitteitä ja myös yhteistä todellisuutta vuosikymmenten ajalta. Vaikka yhteiskunnat ovatkin perusrakenteeltaan hyvin samanlaisia, siitä huolimatta elämänsenteessä ja kansanluonteessa on Yrsa Steniuksen mielestä eroja.

"Erilaisuus kiteytyy esimerkiksi Olof Palmén ja Mauno Koiviston asenteissa politiikkaa kohtaan. Palménin mielestä asioille pystyi aina tekemään jotain, kun taas Koiviston mielestä asiat voivat huomenna olla vielä huonommin."

Suomalaisilla on enemmän taipuvaisuutta alistuvaisuuteen ja asioita-vain-tapahtuu-asetteeseen kuin ruotsalaisilla, Stenius uskoo. Suomalaisten erikoiseen

elämänsenteeseen on Steniuksen mielestä syynä historian ankarassa läksyssä. Alistuneisuus ja sopeutuvaisuus ovat olleet aikoinaan viisasta politiikkaa.

"Ruotsista puuttuvat kokonaan kokemukset siitä, että kansakunnan on elossa pysyäkseen pakko alistua. Täällä on kantavana ajatuksena ollut pikemminkin se, että maan kohtalo on meidän omissa käsissämme ja voimme vaikuttaa sen kulkuun. Ja tottahan historia on kohdellut Ruotsia aivan eri tavalla kuin Suomea. Suomen geopoliittinen asema on aina ollut vaikea, ja tässä mielessä Ruotsi on päässyt kuin koira veräjistä."

Big Brother Sweden

Finnish author Yrsa Stenius believes that Sweden represents a big brother to Finland. The Finns have envied, hated - but also loved Sweden.

Even though these two neighbour countries are much alike, she sees differences in the mentality of people. The Finns have tendency to submissiveness, but the biggest reason for that lies in the history when it was wise politics for Finland to adjust.

Slalom in the night

JÖRG MARKSTEINER

"It is a good night," he says satisfied and his view glides over the dark, smooth water. It is a couple of minutes past 10 p.m. and the *Silja Europa* is searching its way through the Archipelago to Mariehamn. Captain Lars-Göran Liljeström stands in the glass-cabin on the very edge of the bridge and sees how islands turn up out of the darkness around the ship and disappear soon after. He leans relaxed against the railings, stroking his beard. A good

Like a slalom through beer-glasses

night, he tells is a night without wind and to circumnavigate the numerous islands in the dark is "no problem."

To steer *Europa* through islands that look ridiculously small compared to the ship, reminds laymen of driving a huge lorry in a slalom through beer-glasses - but without the opportunity to put on the brake in an emergency.

Yet the atmosphere on the bridge is

relaxed, with its blue carpet, the yucca-palms, the spare light and the soft music in the background it seems more like a bar than a control unit. Why should'n't it? Steering is done by computer-mouse clicks.

"There is not much to do at this time," Liljeström says, and it becomes clear what he means: Because the vessel constantly shuttles between Turku and Stockholm the course is saved in the computers and the autopilot knows its way precisely metre by metre.

That is why Liljeström leaves the piloting to his two ranking officers. They need just a few glances to notice the relevant numbers and data from the five monitors in front of them.

The men confirm every one of the autopilot's course changing suggestions by mouse clicks. Otherwise they lean back in their big leather armchairs and stare at the water ahead, which is brightly illuminated by the ship's searchlights. The two of them pilot 3000 people through the night.

Liljeström himself does not have to be on the bridge too often thanks to a technology that has made the classical nautic steering-wheel antiquated.

"It started with one computer on the bridge," the 42-year-old captain recalls, "today we have around 15." To him, who first went to sea as a 15-year-old and has been the captain of the world's biggest cruiseliner for three years now, the computers have a direct consequence: Since the autopilot is on board, he can sleep more.

For one week Liljeström is on duty nonstop, every night to Stockholm, every

The captain navigating by himself. Photos: MAR

day to Turku. 22 hours a day he is at sea, so every hour of sleep counts. He gets it bit by bit because the arrival and the departure he navigates by himself, with a kind of joystick he manoeuvres the vessel precisely inch by inch to and from the pier. For that, radar and computers do not help as much as his own evaluation and experience, both make the captain indispensable on the bridge.

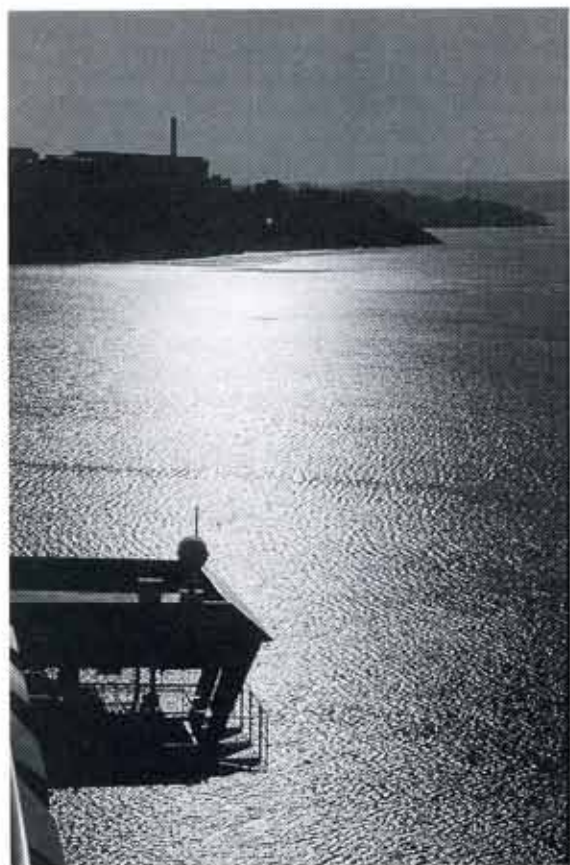
Experience is something Liljeström has a lot of, especially on "his route" to Stockholm. His route? "I was born in Turku and I live there," he says. Almost everywhere on the world's oceans he has been but leaving Stockholm and arriving in Turku is always "a feeling to

Always a sort of homecoming

come home," he adds. "From Turku harbour it can take me just five minutes to get home for holiday."

But before he can enjoy his holidays again there is a new week of work ahead of him - on board his *Silja Europa* that has become not just working place but a second home to him. No wonder, since he spends almost half of every year on board. "You get used to that, and I like the job," he says, smiling. He looks at the dark bridge and with a kind of understatement he adds: "I don't know anything else..."

The vessel pushes its way through the night of the Archipelago, and while on the other decks nightlife starts, Liljeström goes to bed. At two in the morning he has to get up again: Landing in Mariehamn.

Watching the course from the glass-cabin.

Herz aus Stahl

Eine Reise wird zu Daten - die Zentrale unter Deck.

Fotos: MAR

SASCHA OTT

Die "Silja Europa" legt ab, die Anker sind gelichtet, die Ladeklappen geschlossen - eine Kleinstadt sticht in See. 3013 Passagiere können jetzt in ihren Kabinen duschen, eine angenehme Temperatur einstellen und natürlich ihre kleinen und grossen "Geschäfte" erledigen. Doch woher kommt das heisse Wasser, und wohin verschwindet es? Wie wird der Strom erzeugt, mit dem sich die Reisenden rasieren und fönen? Wo schlägt das Herz dieses Systems, das die Stadt "Silja Europa" am Leben hält?

Die Antwort finden wir auf Deck 9, am Bug des Schiffes. Dort sitzt Seppo Mattila hinter seinem imponierenden

Ärmel seiner Jacke zieren vier silberne Streifen, wie die des Kapitäns. Doch dort, wo beim ersten Mann auf dem Schiff ein Stern prangt, findet sich bei ihm ein Propeller: Seppo Mattila ist der "Engine Chief" der "Europa", der Herr über 31800 kW Maschinenleistung, das verzweigte Versorgungssystem und ein ausgeklügeltes Sicherheitsnetz.

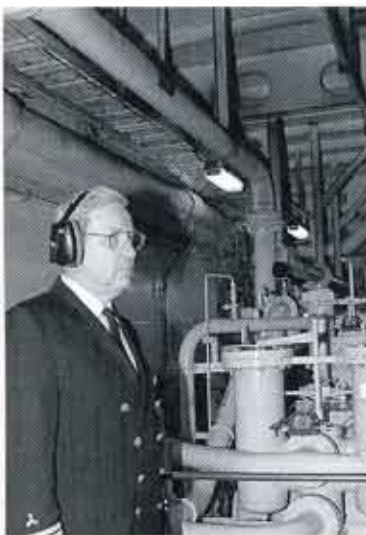
Wir folgen ihm tief hinunter in den Rumpf des Schiffes auf Deck 2 zum technischen Kontrollraum. "Das ist mein Reich!" strahlt er und breitet die Arme aus, als wollte er all die Hebel und Anzeigen, die Lämpchen und Schaubilder auf einen Schlag umarmen. Doch viel Zeit bleibt dem obersten Ingenieur nicht für sein Reich, bedauert er: "Etwa 12-14 Stunden meines Tages auf dem Schiff muss ich mit Papierkram und Verwaltungsarbeit im Büro zubringen." Die Maschinen überwacht derweil ein Ingenieur, ein Maschinist und der Computer. Eine manuelle Steuerung wäre zwar noch möglich, sagt Mattila, aber sehr schwierig.

36 Sicherheitskameras schauen auch in die letzten Winkel der Decks, ausgenommen die Kabinen der Passagiere. Doch auch aus ihnen werden Gefahren sofort in den Kontrollraum gemeldet. Wenn sich auf dem Bildschirm einer der grünen Punkte rot färbt und ein Alarmsignal ertönt, hat ein Rauchmelder etwas in einer Kabine entdeckt. "Eine Zigarre oder Pfeife reicht schon aus. Dann schicken wir jemanden, der nach dem Rechten sieht", erklärt Mattila die erste Stufe des Feueralarmsystems. Später kann er drei Feuerbrigaden auf den Weg schicken oder aus den Sprinklern ergiesst sich Wasser einem Druck von 150 bar.

Manuelle Möglichkeit.

Seit 1966 sticht der Sohn einer Seefahrerfamilie mit Silja Line in See, seit 1989 ist er Engine Chief. Er meint, man kann Männer seiner Position in zwei Gruppen teilen: "Es gibt solche, die ihren Job tun und heim gehen; und solche, denen das Wohl ihres Schiffes persönlich am Herzen liegt." Die Frage, zu welcher Gruppe Seppo Mattila zählt, erübrigt sich.

Seppo Mattila, Engine Chief.

Schreibtisch. Pläne der zwölf Decks "seines" Schiffes zieren die Wände, ein Gewirr aus farbigen Markierungen, Linien und Zeichen - Seppo Mattila kennt sie wie die Taschen seiner Uniform. Die

A city puts to sea

The "Silja Europa", built in Germany, made its maiden voyage on March 14, 1993 from Helsinki to Stockholm. It is 202m long and 62m high. Four Diesel-engines with a total power of 31800 kW drive two propellers with a diameter of 5m each and create a speed of 143 rpm; the maximum speed is 21 kn (=38.85 km/h). The energy consumption of the ship with its 1194 cabins, 26 conference rooms, 13 lifts etc. can be compared to a city of 20000 inhabitants. The ship carries 1284000 litres of fresh water, between 200000 (winter) and 300000 (summer) litres are used on each trip. At sea the water is heated by the exhaust fumes of the engines. To carry the 3000 passengers and 41310 tonnes of freight the "Europa" needs 73000 litres of fuel. There are cleaning and recycling systems e.g. for the waste

Kassit täyteen

Maahin-
toja edul-
lisemmat
hinnat
houkut-
televat te-

kemään ostok-
sia laivalla. Tren-
dit vaikuttavat matkus-
tajien ostovalintoihin, mut-
ta vodka on kesto-suosikki.

tullivapaasti

PIRITA JUPPI

Poikkeaminen tax free -myymälöihin on olennainen osa tyypillisen ruotsinlaivan matkustajan ohjelmaa. Täyden hyödyn edullisista tax free -hinnoista irti ottava reissaaja rantautuu kotisatamaan tuomisinaan litra väkeviä juomia tai kolme litraa keskivahvaa alkoholia sekä viisi litraa viiniä ja 15 litraa olutta. Alkoholijuomien lisäksi risteilymatkustajan tuomisiin kuuluvat yleensä savukkeet ja makeiset. Usein laivamatkustaja poikkeaa myös parfymierian puolella hankkimassa tuoksuja ja kosmetiikkaa maahintoja edullisemmin.

Alkoholijuomat muodostavat huomattavan osan ruotsinlaivojen kokonaisymyynnistä. Makeisten osuus myynnistä on noin viidennes, ja tupakkatuotteiden noin 15 prosenttia.

"Makeisten myynti on pysynyt koko ajan jokseenkin samalla tasolla, joskin siirtymää on tapahtunut suklaasta erilaisiin viinikumimakeisiin. Tupakan myynnin osuus on hieman laskemaan päin", kertoo Silja Europan myymäläpäällikkö Heikki Liukas.

Vaikka laivan myymälöissä on tarjolla kaikkea lahjavaroista uimahousuihin ja korvalappustereoihin nahkatakkeihin, näiden tuotteiden myynti on vähäistä. Loppuosa kokonaisymyynnistä muodostuukin enimmäkseen kosmetiikka- ja parfyymituotteista. Heikki Liukas harmittelee, ettei etenkään laivan parfymierian edullisia hintoja käytetä hyödyksi nykyistä enemmän.

"Laivan parfyymien hintojen ja maakaupan hintojen ero on todellisuudessa suurempi kuin juomien hintaero, mutta ihmiset vertaavat parfyymien hintoja usein lentokenttien tax free -hintoihin. Tämä antaa väärin kuvan laivan hintatasosta", Liukas selittää.

Vodka ykkösenä - viinit nousussa

Alkoholijuomista kirkkaat väkevät ovat erityisesti Turun linjan matkustajien suosiossa.

Kuva: MAR

"Vodka on ehdoton pääartikkelimme. Myös konjakit ja viskit ovat kärjessä. Viski on etenkin ruotsalaisten suosiossa. Lisäksi myydään paljon kulloisiakin trendijuomia, kuten nyt Gallianoa ja salmiakki-alkoholisekoituksia", Heikki Liukas kertoo laivamatkustajien mieltymyksistä.

Oluen ystäville on tarjolla useita eri merkkejä, joista jokin on aina tarjousessa. Irtotölkkejä laivalta myydään enää hyvin vähän, sillä suurin osa asiakkaista kantaa oluensa kotiin näppärässä 24 tölkin 'casessa'.

Myös tax freen viineistä löytyy valinnan varaa. Viinejä myydään yksittäisten pullojen ohella kolmen pullon näyttävissä pakkauksissa, joista joissakin on mukana myös viinilasit.

"Turun linjalla pääpaino on keskitty-
nyt tasalaatuisiin ja turvallisiin perusvi-

neihin, joiden hinta-laatusuhde on taattu. Yksi tärkeä kohderyhmämme ovat kanta-asiakkaat, joille tarjoamme kanta-asiakasviinejä huomattavalla hintaedul-
la. Tällöin viiniä täytyy olla saatavissa kymmeniä tuhansia pulloja, joten korkean laadun lisäksi myös saatavuuden tulee olla taattu", Liukas painottaa.

Laivan viinivalinnoista huolehtiikin viinien ostamiseen erikoistunut viinintuntija. Saatavuuden ja tasaisen laadun turvaamiseksi palstan sadon koko tuotanto ostetaan usein kerralla Siljalle.

Tänä kesänä Silja Europalla on panostettu uutuutena aiempaa enemmän myös valmiisiin juomasekoituksiin.

"Juomasekoitukset on suunniteltu erityisesti kesäasiakkaille kannella nautittaviksi valmisdrinkeiksi. Juoma-sekoituksista löytyy monia eksoottisia makuja", Liukas lupaa.

Pasi
Pihlaja.

Pasi Pihlaja Finnish family father with a 6 years old son:

"I have bought some beers, and things for my wife and my little daughter."

Elenore and Kerstin, two Swedish pupils:

"We are going to buy perfumes, make-up, chocolate, a lot of candies and the most important: beers."

Lauri and Inga Perälä:

"We have bought vodka, wine, per-
fumes and candies."

ANNE PIERONT

Sata askelta ja sata

KATARIINA KÄÄPÄ

Kun astut Silja Europan Arcade-kaupakujalle, voit melkein unohtaa olevasi merellä. Sata askelta laivan mannermaisella ostosbulevardilla kuljettavat sinut Turun kauppakadulta suoraan Tukholman ostosparatiisiin sydämeen. Ja päinvastoin.

Ostosbulevardilta löydät aidon risteilytunnelman. Voit istahtaa lukuisille pitsikoristeisille penkeille vain nauttiaksesi ilmapiiristä, tai illan hämärtyessä viivähtää hetkisen romanttisten lyhtyjen loisteessa. Arcade sykkii elämää vuorokauden ympäri. Sieltä löydät kiireettömiä lomalaisia aamuvarhaisesta yön sykkeeseen.

Shoppailijan unelma

Muodin, tuoksujen ja makujen tuulet puhaltavat nyt Itämerellä. Ne kaikki voit aistia Silja Europalla. Jos shoppailu

on intohimosi, miksi nauttisit siitä vain maissa? Sata askelta Arcade-kujalla tuovat sata houkutusta ulottuville. Lobby Shop näyttää merkkivalmistajien vaatemuodin uusimman suunnan. Sieltä löydät myös solmion, huivin tai riipuksen lahjaksi itsellesi tai tuliaisiksi isoäidille, ystävälle tai rakkaalle.

Parfyymit ja muistot

Tuoksussa on tuhat tarinaa. Tuoksut kutsuvat sinut Arcaden ylelliseen parfymeriaan. Manner-Euroopan uusimmat tuoksut ovat ulottuvillasi, sillä Silja Line seuraa herkeämättä tuoksumailman vaihtuvia trendejä. Kenties tällä kertaa hankit jonkin kesän muodikkaita, hennon naisellisista, keveistä kukkais- tai hedelmätuoksuista. Tuoksujen ohella löydät putiikista myös laatu kosmetiikkaa ja meikkejä kesän heleissä väreissä.

Matkamuuisto laivalomaltasi on must.

Kuva: KÄÄ

Arcaden omaa lahjashoppia et voi ohittaa. Silja Linen logolla varustetut pinsit, avainrenkaat, kynät, pelikortit, kassit ja vaatteet ovat menekkitavaraa. Ehkä et voi vastustaa Sijan pehmoista hyljevauvaa, ennen kuin jatkat kadun päähän Tax Free-markettiin täydentämään tularisostoksiasi.

Siljalandissa viihtyvät lapsimatkustajat

JOHANNA VESIKALLIO

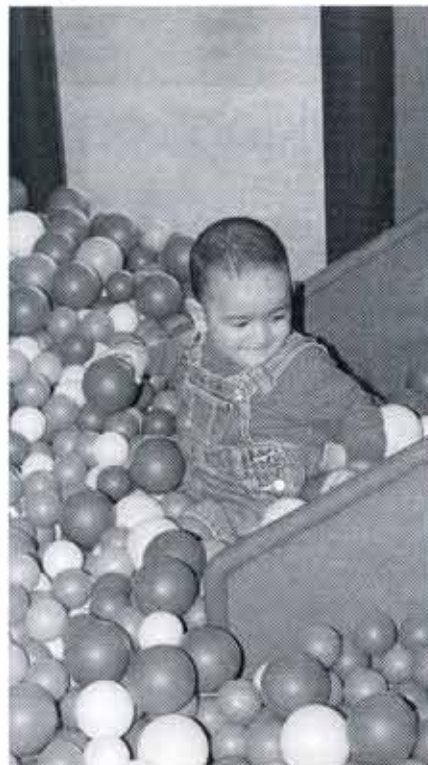
Laivamatka on elämys koko perheelle. Lapsille pelkästään valtavassa laivassa matkustaminen on seikkailua, mutta jännitystä ja tekemistä riittää laivan sisäpuolellakin.

Risteilypäällikkö Anne Sarlin kertoo perheiden olevan erittäin tärkeä matkustajaryhmä Silja Linelle. Sen takia lasten viihtyvyyteen laivalla on erityisesti panostettu.

"Kaiken lapsille suunnatun toiminnan keskus on Siljaland, jossa on paljon erilaisia leikkipaikkoja ja se kuuluu pallomeri. Siljalandissa on aina töissä lastenhoitaja, ja sinne vanhemmat voivat myös jättää lapsiaan hoitoon", Anne Sarlin kertoo.

Hoitoon jätettävien lasten vanhemmille Siljalandista annetaan taskussa kulkeva piipperi, joka tarvittaessa hälyttää lapsen vanhemmat paikalle.

Lapsille on tarjolla monenlaista ohjelmaa koko laivamatkan ajan. Päiväsaikaan järjestetään muun muassa kasvomaalausta, suunnistusta, piirustusta ja tietokilpailuja.

Kuva: MAR

Satu Manelius, Finnish family mother:

"We are on vacation. My two children (4 and 3 years old) like to come here because of the places to play. It is kind of an adventure for them. They like the play room and the videogames."

Pasi Pihlaja, Finnish father with a six year old son:

"My son likes the sauna and Siljaland."

Elenore and Kerstin, two Swedish pupils:

"When we were kids we really enjoyed being on the boat, playing in the Siljaland, and with the jackpot-machines."

ANNE PIERONT

The Godfather of Finnish music

ELENA LINDEMANS & ANNE PIERONT

After producing three hundred records and appearing 82 times on the Finnish Top 100, Danny has found the perfect temporary place to continue his everlasting career. Does he perform in a foreign country? Almost. It is on the biggest ship of the world where Finnish singer/show-writer Ilkka Lipsanen feels at home. "Every time it is a surprise what kind of audience I have this night. Are there many Finnish, Swedish, German or even Japanese passengers?"

The singer has been writing shows for Silja Line for almost four years, is proud to work for the Scandinavian company again. "Silja Line doesn't only use international artists. They give great possibilities and work for Finnish artists, musicians, dancers, and technicians. It is a nice way of taking responsibility in helping the Finnish showbusiness to develop and grow."

Moulin Rouge

Europa has its own theatre, the only one in the Baltic Sea. Every night six-hundred passengers are able to see a show in the Europa's Moulin Rouge.

According to Ilkka Lipsanen there are significant differences in performing on the Europa or in a ordinary theatre. "At first you don't have to travel every night from one town to another. I

drove in my whole musical-career more than twohundred milion kilometers. That means that I traveled around the globe fifty times. Besides the equipment is always on board, we don't need to carry it around."

After many years still in business.

Danny changed his ordinary cabin into a real office. "I am writing during my sparetime new shows. Of course I have

also time left to practice the show," tells the singer.

The passengers, from all over the world, don't go on a cruise to see especially the famous Finnish singer. "It is therefore important to know the differences between cultures. In this case mainly the Swedish and Finnish culture. For example it is well-known that the Swedish like the so called Anglo/Saxon music-style, where the music is much faster and more cheerful."

Slavic music

The Finnish prefer to hear and dance to Slavic music which is for most of the time melancholic and sad. "I try to be some sort of mirror for my audience; sing songs they love and know from their own culture." Lipsanen is still thoroughly enjoying his work. "Some time ago I had a show on Silja Line's Albatros, where a ladsinger was joining us. Before we went on stage she lost her glasses. After some songs she went off stage to pick out a person from the audience for singing a song together. We couldn't believe our eyes when we saw her with a Finnish presidential candidate at the time. They sang and laughed. Afterwards she told us that with her glasses she probably wouldn't have had the guts to ask him at all."

Elenore and Kerstin, two Swedish pupils.

"Our favorite places are the bar and the buffet. We will have fun in the restaurant, the bubbles pool & the sauna."

Coast to Coast 8

Working, eating and sleeping

Warm sounds of music are filling Joe's pub. A small audience is listening to a man on the low stage. Marc Dobson plays the guitar and starts to sing. His hands are gliding over his wooden instrument. The girls in the corner start to sing the song Hotel California with him. Satisfied he looks in their direction.

Over a month Dobson plays, often six hours a day in the one and only pub that the ship Europa owns. "My life on this ship is three basic things; working, eating, and sleeping. Oh, and I also like to play video-games," tells the Canadian with a wide grin.

Artists from all over the world have played on Europa for the past years. "Three times a day the musician plays and tries to make the trip for the thousands of passengers every week a little more pleasant. But it is impossible to

satisfy everyone, knows Dobson out of experience. "Once I had six people coming to the stage and they were all asking for different songs. I didn't know where to turn to. It ended up, that one guy was holding my left side and a woman was pulling at my right side. Eventually I played a song that I liked!"

Performing six hours a day.

"It can feel like an earthquake"

ANNE PIERONT & ELENA LINDEMANS

The Finnish television programme Wheel of Fortune (Onnenpyörä) has been recorded on Silja Lines Europa for three and a half years. Until now 450 episodes have been shot in Europa's theater Moulin Rouge. Presenter Janne Porkka and his crew work three days a week, making six shows a day, which are broadcast on Monday to Friday. Porkka is not sure if Wheel of Fortune is the only TV show in the world that is filmed on a ship. "I heard that the Greek Wheel is shot on a beach but unfortunately we don't have the appropriate weather for that."

Nowadays 25.000 Finns are willing to take part in the popular game show. To participate the candidates have to pass a lottery. Once chosen the lucky people get a free boat-ticket, free food on the ship and they have the chance to win a holiday in a sunny European country.

According to Janne Porkka it is easy to see if the Wheel has been shot during wintertime. "The ship has to manoeuvre through ice-floes. Sometimes it is so bad that it looks like an earthquake."

It may look nice to work as a game show presenter, but while talking with Porkka we found out that it is not such a glamorous job. "Sometimes when I am tired I have the problem that I can't

Janne Porkka and his assistant Susan Siren. The Wheel of Fortune is being shot for three and a half years in the Moulin Rouge.

stop laughing. The same goes for the audience, because we have to shoot the same scene over and over." Janne Porkka is so busy that he has no time to spend in Stockholm while the boat has arrived to its destination.

Saunabar: highest place onboard.

Behind the scenes

Every year, the Silja Line company has to find several themes which are going to be the entertainments main line on board for approximately two months. Maybe you remember some of the themes such as "Silja goes Hollywood" and "Happy times are here again".

Once the organisers know the theme they can think about the shows they would like to present and which artists to employ. The Silja Line company is now thirty years old and has accumulated a lot of contacts all around the world. It is therefore easy to find artists.

Sinatra

An artist can personally contact the company to get a job on board, but usually, the company choose the artists through agencies. For Silja Line, it is very expensive to present important for-

eign stars. However, there are artists from the United States, Canada, England, Germany, Switzerland and Austria working on boats. Once, even Nancy Sinatra was singing on one trip. Sometimes, some performances are made in Italian, but the French doesn't seem to be popular among the Finnish public.

Adaption

Anyway, the company can afford known Finnish artists such as the popular Laura Voutilainen, Danny (Ilkka Lipsanen), Ami Aspelund, Marjorie and many others. To work on board demands adaption: the artist could have the feeling of not being free anymore because he has to stay on board and has no other alternative. Sometimes, some choice have to be made...

Become a Finn!

SASCHA OTT

On deck 12 in the bow of the ship there is very Finnish kind of amusement to experience: a Finnish sauna. Enjoy the heat of the stove on wooden benches while the beautiful Aland-Archipelago passes the panoramic window. After sauna and shower have a jump into the pool or let the nozzles of the whirl-pool give you a soft massage. That's one of the best ways to approach or to say good-bye to the country where this healthy way of relaxation was invented. Sauna is open from 10 a.m. to 7 p.m. on day-trips or from 8 p.m. to 11 p.m. in the evening. Entry fee: Adults FIM 30,-; children FIM 15,-; towels and bathing suits are available for FIM 6,-.

Ahvenanmaan erityisasema säilyy EU:ssa

Ahvenanmaan erityisasema nousi esille Suomen liittyessä Euroopan unioniin. Maakunnan oma itsehallinto edellytti erillisiä neuvotteluja ja sopimuksia. Jopa siihen, että Ahvenanmaasta tuli osa Euroopan yhteisöjen aluetta, vaadittiin maakuntapäivien suostumus. Tarkennukset koskivat muun muassa Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta, verotusta ja kunnallista vaalioikeutta. EU:hun kuulumisen ei vaikuta Ahvenanmaan sotilaalliseen asemaan.

Valtio valtiossa

Ahvenanmaa on lähes sataprosenttisesti ruotsinkielinen maakunta. Sillä on oma paikallinen kulttuurinsa ja tiiviit suhteet Ruotsiin. Ahvenanmaa on kuitenkin osa Suomen historiaa ja nykyisyyttä. Sillä on oma itsehallinto, jonka mukaan se voi päättää omista asioistaan hyvin pitkälle. Ahvenanmaalaiset voivat muun muassa säätää lakeja aloilla, jotka koskevat maakunnan sisäisiä asioita.

Itsehallinto tuli voimaan vuonna 1921. Tuolloin Kansainliitto ratkaisi Suomen ja Ruotsin välisen kiistan Ahvenanmaasta Suomen hyväksi. Kansainliiton päätöksellä Ahvenanmaa kuului Suomeen, mutta sillä oli itsehallinto Suomen tasavallan sisällä. Sopimuksessa Suomi ja Ruotsi sitoutuivat kunnioittamaan Ahvenanmaan itsehallinnollisia oikeuksia, kulttuurisia erityispiirteitä ja ruotsinkielisyyttä. Samassa yhteydessä vahvistettiin Ahvenanmaan demilitarisointi, joka perustuu kansainvälisiin sopimuksiin. Uusin laki on vuodelta 1993. Itsehallintolaissa määritellään valtion ja

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluu 6500 saarta, joista 62 on asuttuja. Saarimaakunnan hallinnollinen erityisasema säilyy myös Euroopan unionissa.

Ahvenanmaan välisiä suhteita. Lakiin tehtiin muutoksia EU:hun liittymisen jälkeen.

Oma kansalaisuus

Ahvenanmaalaisen poikkeuksellinen asema suhteessa muihin Suomen ja EU:hun kansalaisiin tulee esille esimerkiksi siinä, että ahvenanmaalaisilla on oma kansalaisuus, kotiseutuoikeus, jonka ahvenanmaalainen saa syntyesään. Sitä voi anoa maakuntahallituksesta, kun on asunut Ahvenanmaalla

vähintään viisi vuotta. EU:n lisäpöytäkirjojen mukaan luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, joilla ei ole kotiseutuoikeutta, eivät voi omistaa tai hallita kiinteää omaisuutta Ahvenanmaalla ilman maakuntahallituksen lupaa. Maakunnassa asuminen ja työskenteleminen ei kuitenkaan edellytä kotiseutuoikeutta eikä viranomaisten lupaa.

Ahvenanmaasta veroparatiisi?

Välittömän verotuksen osalta Ahvenanmaalla ei ole erityisasemaa, vaan veronkannosta huolehtii Suomen valtio. Itsehallinnosta aiheutuvat kustannukset kompensoidaan valtion varoista. Mitä tulee epäsuoraan verotukseen, Ahvenanmaa edustaa kolmatta maata, sillä se jää osittain EU:n veroalueen ulkopuolelle. Kyse on arvonlisäverosta ja valmisteveroja koskevien direktiivien soveltamisesta. Tarkoituksena on varmistaa Ahvenanmaan taloudellinen hyvinvointi. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että Ahvenanmaasta tulisi veroparatiisi. Erityisjärjestelyllä pyritään takaamaan verovapaan

myynnin jatkaminen Ahvenanmaan lauttaliikenteessä myös vuoden 1999 jälkeen.

EU-komissio vaatii kuitenkin, että verorajan on oltava todellinen, sillä Ahvenanmaa kuuluu EU:n tulliliittoon, mutta jää välillisten verojen harmonisoinnin ulkopuolelle.

Suomen julkinen politiikka suhtautuu suopeasti Ahvenanmaan itsehallintoon, ruotsin kielen suojaamiseen ja demilitarisoituun erityisasemaan. Ahvenanmaan itsehallintoa onkin laajennettu lainsäädännön, hallinnon ja talouden aloilla vuosi vuodelta.

Åland, the group of islands between Sweden and Finland, occupies a special position in Finland.

According to the League of Nations' resolution of 1921 Finland was to guarantee the inhabitants of Åland their Swedish language, culture and local

customs by giving them autonomy. Åland's demilitarization was also confirmed in this agreement. Autonomy means that Åland has the right to enact its own laws. The legislative assembly, Lagtinget, has 30 members who are elected by general elections.

A concrete example of Åland's autonomy is the privilege of its inhabitants to own land and other property on the islands. People who were born out of Åland may live and work on island, but they are not allowed to own land without a permit from the government.

Itämeri yhdistää ihmisiä

MERJA JUNNILA

Itämeri on ollut vilkas kulkureitti kautta historian. Kreikkalaisia laivoja purjehti Itämeren etelärannoilla peräti 400 eKr. jumalanpalvelusmenojen suitsukkeeseen käytetyn meripihkan haussa. Pohjoisen asukkaat kävivät myöhemmin kauppaa turkiksilla. Välillä meren vaikutuspiirissä on nahisteltu uskonasioista ja meren herruudesta.

Itämeren alueen yhteydenpito tiivistyi 1200-luvulla maineikkaaksi Hansa-liitoksi, jolla vahvisti alueen talous- ja kulttuurielämää. 1990-luvun alussa, kylmän sodan loputtua, ovat hurjimmat utopistit alkaneet kehittää tulevaisuuden visiota uudesta, vahvasta Itämeren alueesta - Hansa-liiton perillisestä ja Välimeren alueen vastapoolista uudessa "alueiden Euroopassa".

Välimeren vastapooliksi?

90-luvulla alueen verkostoituminen on edennyt kiihkeällä vauhdilla elämän eri alueilla. Valtion merkitys yhteistyössä on laimentunut. Tilalle on tullut kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen keskinäinen kanssakäyminen.

Rauhan ja konfliktin tutkimuskeskuksen tutkija Susanna Perko puhuu alueellistumisen ja yhteistyön tärkeyden puolesta. "Nyt pelin henki Euroopassa on osallistuminen. Sen kautta alueet jakaantuvat keskuksiin ja periferioihin. Jotta Itämerestä tulisi joidenkin puhuma Välimeren alueen vastapooli, on yhteistyö alueen sisällä erittäin tärkeää."

Aika näyttää, syntykö Itämeren alu-

eesta Hansan perillistä. Susanna Perko puhuu mieluummin alueen sisällä selkeästi erottuvista painopistealueista.

"Esimerkiksi Vaasan ja Uumajan yhteistyön välineeksi perustettu Merenkurkun neuvosto lobbaa yhteisvoimin Brysselissä omaa aluettaan. Toinen esimerkki on Tanskan ja Ruotsin yhteistyö Öresundin alueella. Dynaamiset alueet käyttävät Itämerta laajempaan viitekehystenä tullakseen paremmin esille esimerkiksi EU:ssa."

Jatkossa yhteistyö voi lisääntyä Turun ja Tukholman välillä. "Niiden väliin jäävä saaristo on jäämässä haja-asutusalueeksi, jonne ei synny uusia työpaikkoja. Yhdessä ne voivat hakea EU:n raja-alueetukea kehittämistyöhön. Niiden täytyy kansainvälistymisen kautta luoda itselleen selviytymismahdollisuus," Susanna Perko uskoo.

Vielä on liian aikaista puhua Itämeren alueen yhteisestä identiteetistä. Pienemmällä, perinteisillä vuorovaikutusalueilla identiteetti on jo helpommin löydettävissä. Suomella ja Ruotsilla on takanaan pitkä yhteinen historia, ja etenkin rannikkokaupungeilla lahdien eri puolilla on yhteinen identiteetti.

Itämeren metropolit

Eräässä vuoden 2010 visiossa nähdään eritasoisten kaupunkikeskusten verkoston syntyminen. Eurooppalaisten metropolien joukossa olisivat muun muassa Helsinki, Tukholma ja Pietari. Seuraavaan ryhmään eli "Itämeren kaupunkeihin" tulisivat esim. Vaasa yhdessä Uumajan kanssa, Turku, Oulu ja

Tallinna. Nämä kaupungit olisivat keskeisiä alueen yhdentäjiä. Kolmannen kategorian "kansalliset kaupungit" olisivat omassa maassaan tärkeitä aluepolitiikan toteuttajia.

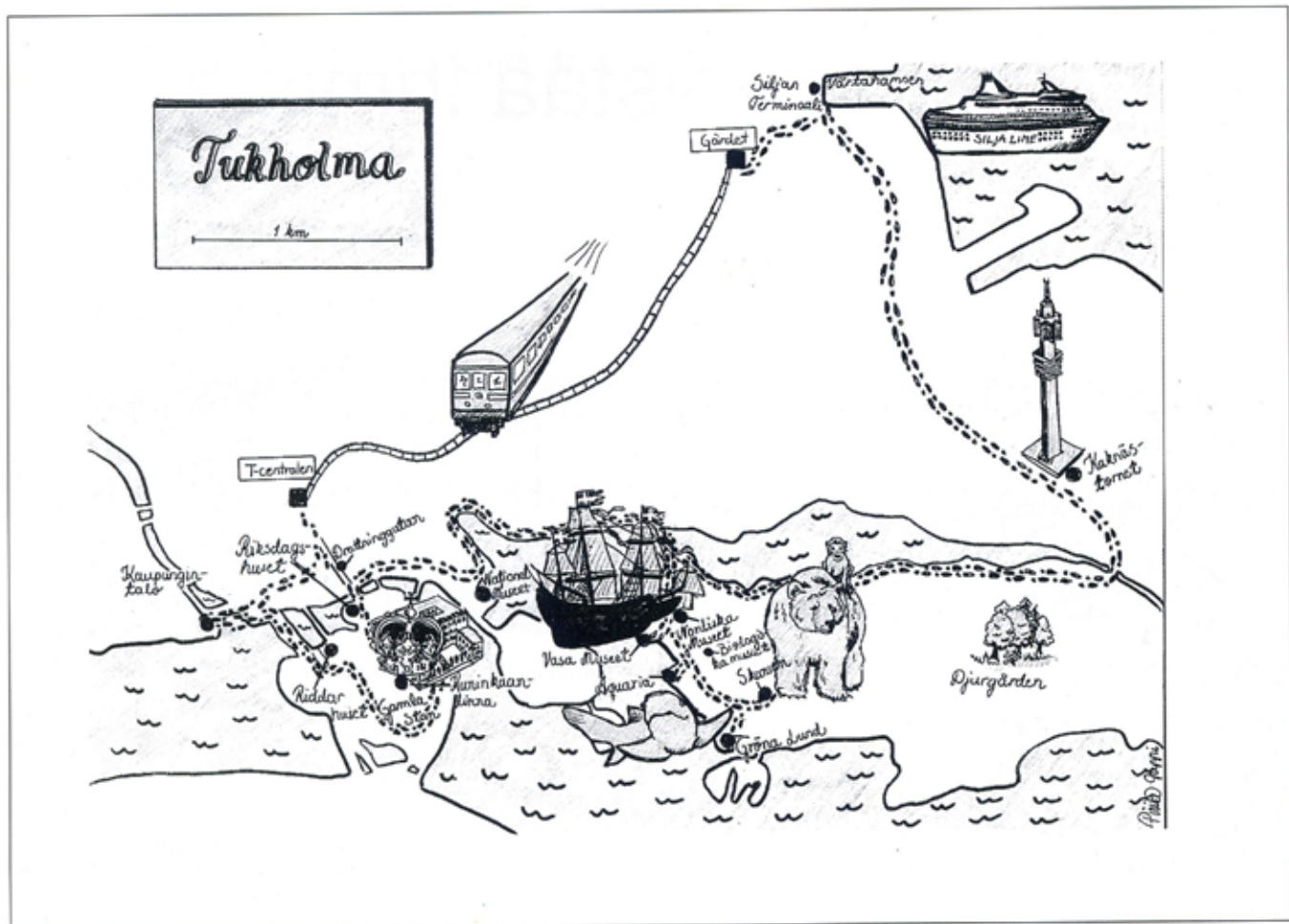
Itämeren kaupunkien helminauhan muodostuminen edellyttäisi liikenteen, telekommunikaation ja energiahuollon verkostoihin panostamista, keskeisinä kohteina nopeiden junayhteyksien rakentaminen ja satamien kehittäminen.

Autolautalla naapuriin

Matkustajaliikenne kertoo alueellisesta yhteenkuuluvuudesta. Vilkkain yhteys on Tanskan ja Ruotsin välisellä Helsingör - Helsingborg -reitillä, jolla matkaa vuosittain 16 miljoonaa ihmistä. Suomen ja Ruotsin välisessä lauttaliikenteessä seilaa n. 9 miljoonaa ihmistä.

The Baltic connection

Hundreds of years ago there was a famous Hansa Union on the Baltic Sea. It had strong effects on the political and cultural life of the region. Today, when the cold war is over some researchers have been introducing visions about the glorious future of the Baltic Sea region. The most optimistic of them would like to see the Baltic Sea Region as a new Hansa Union - which would be as important a region in the "new Europe" as the Mediterranean is.

Jos olet tottunut kävelijä ehdit jalan liikkuen nähdä yhdessä päivässä aimo palan Tukholmaa.

Kävelykierroksella Tukholman tunnelmaan

PIRITA JUPPI

Ruotsinlaivan risteilymatkustajan ei tarvitse välttämättä tyytyä pelkkään shoppailukierrokseen Tukholmassa, sillä yhdessä päivässä Ruotsin kauniista pääkaupungista ehtii nähdä paljon muuta kuin pelkät kauppakadut ja ostoskeskukset.

Neljälletoista saarelle rakennettu kaupunki on jo nähtävyys itsessään. Jalan liikkumalla Tukholman kiehtovasta tunnelmasta, vanhojen rakennusten, veden ja viheralueiden yhdistelmästä, saa irti eniten. Kaupungilla on kuitenkin myös paljon muuta tarjottavaa: kulttuurinäkäisille löytyy lukuisia museoita, luonnonystävä löytää kiehtovaa katseltavaa puistoalueilta ja eläin- ja luontoaiheista museoista, ja lapsiperheet taas voivat tempautua seikkailuihin vaikkapa eläintarhassa tai huvipuistossa. Kokosimme

vinkiksi tottuneille kävelijöille monipuolisen kierroksen, joka tarjoaa kauppakatu- ja vilinää, luonnonrauhaa ja nähtävyyksiä jokaiseen makuun.

Siljan Terminaalista Värtahamnenista pääsee vaivattomasti kaupungin keskustaan maanalaisella "tunnelbanalla". Keskusasemalta voi pujahtaa ensi al-

kuun vaikkapa shoppailemaan liikkeiden ja ostoskeskusten reunustamalle kävelykadulle, Drottning-gatanille. Nähtävyyksien katselu taas on luontevaa aloittaa vaikuttavalta kaupungintalolta, joka rantaterasseineen ja merinäykymineen tarjoaa silmän iloa niillekin, jotka eivät ole kiinnostuneita tekemään kierrosta sisätiloissa.

Tukholman kaupungintalo.

Vain lyhyen kävelymatkan päässä kaupungintalolta sijaitsee kohde, joka Tukholman kävijän on ehdottomasti nähtävä: Tukholman vanhakaupunki, Gamla Stan. Vanhan kaupungin kapeilla mukulakivikujilla voit uppoutua keskiaikaiseen tunnelmaan. Voit myös

kierrellä mielenkiintoisissa pikkupuutikeissa, antiikkikaupoissa ja ateljeissa, tai poiketa vaikkapa johonkin lukuisista ruokapaikoista ja kahviloista. Saarella näet myös hollantilaisen barokin raken-

nustaiteellisen mestariteoksen Ritarihuoneen, Riddarhusetin, sekä Valtioapäivätalon, Riksdagshusetin.

Vanhan kaupungin kyljessä lepäävä Kuninkaalinna tarjoaa paljon nähtävää. Kuninkaallisessa varuskamarissa näet kuninkaallisia vaunuja ja keskiaikaisia asepujuja, aarekammiassa voit ihailla kuninkaallisia kalleuksia ja lisäksi voit tutustua muun muassa Valta-kunnansaliin, Kustaa III:n Antiikkimuseoon ja linnan yleisölle avoimiin tiloihin. Kesällä voit ihailla päivittäin

Kuninkaalinna.

myös kuninkaallista vahdinvaihtoa. Gamla Stanin saarelta poistuttuasi matka jatkuu mukavasti meren rantaan seurailen. Rantareitin lähistölle sijoituu useita museoita, joista esimerkiksi Nationalmuseet tarjoaa vanhempaa maalaustaidetta, piirustuksia, grafiikkaa ja käsitöitä sekä ruotsalaisilta että ulkomaalaisilta mestareilta. Kävely rantatiellä on etenkin kesäaikaan todellinen elämys: toisella puolella voit ihailla kauniita vanhoja rakennuksia, toisella puolellasi taas kelluvat satamaan ankuroidut valkeat purret.

Kävelykierroksen seuraavalla kohteella, Djurgården- saarella, on nähtävää ja koettavaa jokaiseen makuun. Vasa-museossa on esillä 1600-luvulla neitsytmatkallaan uponnut Ruotsinlaivaston uljain alus. Arkkitehtonisesti mielenkiintoisessa museorakennuksessa voit tutustua pohjasta nostettuun hylkyyn, kahdeksaan eri näyttelyyn, diakuviin ja pienoismalleihin. Nordiska museet taas perehdyttää sinut kulttuurihistoriallisten kokoelmien avulla ihmisen arkeen Pohjolassa 1500-luvulta alkaen.

Luonnosta ja eläimistä kiinnostunut löytää paljon kiehtovaa tutkittavaa saarelta. Biologinen museo esittelee Ruotsin eläimistöä luonnonmukaisessa

ympäristössä. Vesimuseo Aquaria taas perehdyttää vedenalaiseen elämään ja erilaisiin kosteiden olojen biotooppeihin. Saarelta löytyy myös Tukholman ainoa eläintarha Skansen, joka Pohjolan eläimistön lisäksi tutustuttaa kävijät myös eksoottisempiin lajeihin. Skansen on paljon muuta kuin vain eläintarha: alue on ulkoilmamuseo, joka kulttuurihistoriallisine rakennuksineen esittelee elämänmenoa eri aikakausina. Lapsia viihdyttää kesäaikaan Lasten Skansen poniratsastuksineen, karuselleineen ja leikkikenttineen. Lapsiperhe viihtyykin helposti koko päivän Djurgårdenin saarella, etenkin kun Skansenin lähetyviltä löytyy myös Tukholman huvipuisto Gröna Lund.

Mikäli pitempi kävelyretki ei houkuttele haluat kenties nähtävyyksien kiertelyn jälkeen suunnata takaisin kohti keskustaan ja palata maanalaisella Siljan terminaaliin. Jos sen sijaan olet kävelyn ja kauniiden maisemien ystävä, voit jat-

kaa kävelykierrostasi seuraamalla Djurgårdenin rantaa mutkittlevaa kävelytieltä. Keskustan ja turistinähtä-

Tukholman rantakaduilla on tunnelmaa.

vyyksien ihmisvilinän jälkeen mieli ja silmä lepää kauniissa puistomaisemissa. Paluumatkalla Värtähameniin voit kävelyreitilläsi poiketa Käknäsin torniin. Skandinavian korkeimmasta, 155 metrin korkuisesta tornista, voit kuin pisteeksi i:n päälle luoda vielä katsauksen koko Tukholman kaupunkinäkymän yli.

**Kuvat: Jörg Marksteiner
Piirros: Pirita Juppi**

Beauty on the Water

To say it frankly, visiting all the places worth seeing in Stockholm within one day is simply not possible; there are too many of them. Yet the way through the city suggested on the map will lead you along some of the most important sites.

An easy and fast way to get to the city centre is to take the underground (Tunnelbana) that stops near the Silja terminal at Gärdet. From there take the line to the station, T-Centralen. Just 10 minutes walk from there is the imposing city hall (Stadshuset). It is worth climbing the tower but joining a guided tour through the old halls is an attraction as well.

Within view is Riddarholmen and Gamlastan, the Old Town. It is easy to spend a lot of time there strolling through the narrow streets with its small shops and cafes inviting you to take a rest in this nice and almost ancient atmosphere.

The big Royal Palace and the Royal

Museums at the eastern side of Gamlastan are next, giving an impression of the monarchy's glory. Passing the Houses of Parliament, you will reach the city's main shopping area. After that walk along the Strandvägen with its old buildings and head for Djurgården. You will find a beautiful park with several museums of which the Vasa Museum is most well-known.

Gröna Lund amusement park and Skansen zoo are also nice to visit, especially for children.

If you prefer enjoying Djurgårdens beauty and quietness you can walk along the water till you turn left and see the 155-metres-high Käknäs-Tower; it offers a splendid view. Eventually coming back to the Silja terminal you will surely not have seen everything in Stockholm; but you will understand why the city is called the Beauty on the water...

JÖRG MARKSTEINER

**Kungliga Slottet
The Royal Palace**

Turku - Stadt mit Aura

SASCHA OTT

Ein Streifzug durch Turku führt zurück zu den Ursprüngen der finnischen Geschichte. Kommen Sie mit auf einen Spaziergang, der die schönsten Stellen der Stadt in einigen Stunden oder, wenn man an manchen Stellen länger verweilt, im Verlaufe eines Tages erschließt. Vom **Bahnhof** aus geht es links zur Humalistonkatu und dann gleich links die Rauhankatu hinauf. Oben auf dem Puolalanmäki befindet sich das **Kunstmuseum**. Es eröffnet sich ein weiter Ausblick zur Innenstadt die Aurakatu hinunter. Folgt man ihr, so erreicht man nach wenigen hundert Metern den **Marktplatz**.

Orthodoxe Kirche

Die Nordseite des Marktes dominiert die grüne Kuppel des vom deutschen Architekten Carl Ludwig Engel entworfenen Gotteshauses. Es wurde 1838 unter Zar Nikolaus I. errichtet.

An der Westseite des Marktplatzes lädt das Labyrinth aus Gängen und Geschäften des **Hansa-Centers** zum Einkaufsbummel ein. Das ebenfalls von Engel gestaltete **Schwedische Theater** erinnert an die Zweisprachigkeit der Stadt. Biegt man rechts in die Erikinkatu, so entdeckt man schon bald den roten Backsteinbau der alten **Markthalle**.

Kauppahalli

Über den hölzernen Marktständen liegt der Geruch von Gewürzen. Das Licht ist gedämpft und ein sanftes Stimmenwirrwarr herrscht in den Gängen. Niemand drängt niemand hat es eilig. Wer hier einkauft, ist nicht in Hast, sondern hat Zeit. Keine Frage, die freundliche Atmosphäre in Turkus Markthalle (Kauppahalli) erinnert mehr an einen Basar, als an einen Großmarkt. Hinter den

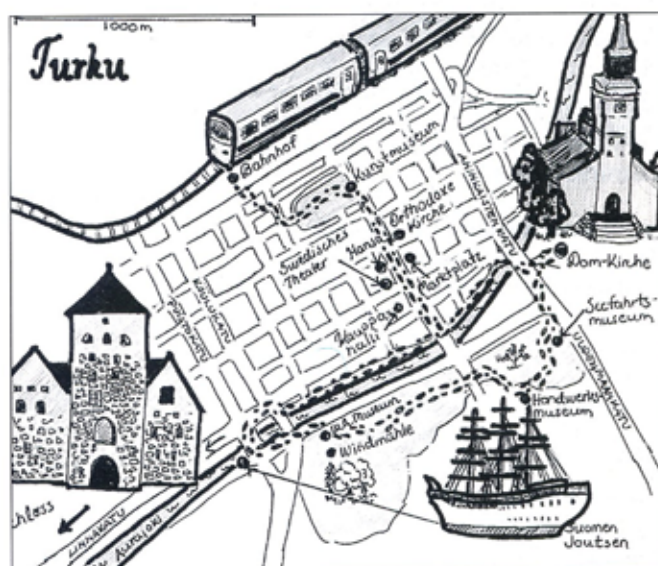

liebevoll gestalteten Ständen bieten Bäcker, Fleischer und Obsthändler ihre Waren an, aber auch Süßigkeiten, asiatische Lebensmittel und Haushaltswaren finden sich dort. Turkus Kauppahalli, die in diesem Jahr ihr hundertjähriges Bestehen feiert, vermittelt eine Atmosphäre, in der es Spaß macht zu bummeln und zu beobachten. (MAR)

Vom Ausgang Linnankatu führt unser Weg zurück zur Aurakatu und folgt dieser hinunter zum Fluß. Dabei bietet sich ein Abstecher zum **Apotheken-Museum** in Finnlands ältestem Holzgebäude an. Flußaufwärts erreichen Sie die Tuomiokirkkosilta, die direkt zum Dom hinüberführt.

Dom-Kirche

Der Dom zu Turku mit seinem 92m hohen Turm ist das wichtigste Gotteshaus der evangelischen Kirche in Finnland. Die ältesten Teile der romanisch-gotischen Kathedrale stammen aus dem 13. Jahrhundert. Von besonderem Interesse ist die Kankeinen-Kapelle der Königin Katharina von Mänsdotter. An der Südmauer finden Sie die Statue des Reformators Mikael Agricola und im nahen Park die des Universitätsgründers Graf Per Brahe.

Hanseviertel, Burg und Domkirche - die schönsten Stellen Turkus in einem Tag. Zeichnung: JUPPI

Folgt man vom Dom aus der Aninkaistenkatu, führt kurz hinter der Kreuzung ein Weg hinauf zum **Seefahrtsmuseum** im von Engel entworfenen Observatorium. Dahinter führt der Weg zum **Sommertheater** und zu einem weiteren Museum.

Handwerksmuseum

Die Häuser auf dem Luostarinmäki (Klosterhügel) haben als einzige das große Feuer von 1827 überstanden. Seit 1940 werden hier in fast 30 verschiedenen Werkstätten traditionelle Handwerke vorgestellt. Ein Kupfer- und Goldschmied ist ebenso vorhanden wie eine Schneiderin und ein Bäcker. Während der Handwerkstage in der zweiten Augushälfte wird das Museum noch lebendiger.

Verläßt man das Museum an der Luostarinkatu und geht rechts hinauf durch den Park, so gelangt man leicht hinunter zur Kaskenkatu. Auf der anderen Straßenseite führt eine Treppe den Samppalinnan vuori hinauf; hält man sich im Park rechts, so eröffnet sich am Aussichtsbogen ein herrlicher Blick auf Innenstadt und Aura. Wählen Sie einen Weg rechts am Schwimmbad vorbei, den Hügel hinunter zum **Biologischen Museum** am Neitsytpolku. Direkt dahinter beginnt der **Sportpark**, in dessen Zentrum das Stadion liegt.

Paavo Nurmi

Der wohl berühmteste Bürger von Turku gilt als der beste Langstreckenläufer aller Zeiten. Er lebte von 1897-1973. 9mal gewann er Gold, 3mal Silber bei Olympischen Spielen. Im Laufstadion von Turku soll er mit der Stoppuhr in der Hand seine eigenen Weltrekorde gebrochen haben.

Nahe dem Sportpark befindet sich auch die alte **Windmühle**. Wieder am Ufer der Aura angelangt, passieren Sie das **Wainö-Aaltonen-Museum** und gelangen flußabwärts unter den beiden Brücken hindurch zum '**Suomen Joutsen**', dem 'Schwan von Finnland'. Das 1902 gebaute Schiff war bis 1988 eine Ausbildungsstätte für Matrosen. Direkt daneben liegt seit 1994 das **Minenschiff 'Keihässalmi'**. Wenn Sie über die Martinsilta auf die andere Seite des Flusses spazieren, bieten sich zwei Möglichkeiten, den Weg fortzusetzen: nach rechts am Ufer der Aura entlang in die Innenstadt oder aber mit dem Bus Linie 1 stadtauswärts zur **Burg**.

Turkuer Burg

Gegründet wurde die größte Burg Finnlands an der Mündung der Aura bereits im 13. Jahrhundert. Es schlossen sich jedoch in den folgenden Jahrhunderten noch mehrere Bauten an, die sich heute um den großen Innenhof gruppieren. Seit 1881 dient der ehemalige Sitz des schwedischen Gouverneurs von Finnland

nur noch als Museum. Einige Abschnitte sind im Stile bestimmter Epochen eingerichtet und die sehenswerten Sammlungen zeigen Waffen, Silber, Glas und Porzellan. Auch verschiedene Ausstellungen haben in dem alten Gemäuer ihren Platz gefunden.

ANDERS ROHLIN

En besökare som kommer till Åbo för första gången är ofta utrustad med en bunt broschyrer och kartor från den lokala turistinformationen. Efter några timmar är stadens sevärdheter avklarade och besökaren kan lugnt ägna sig åt shopping eller ett besök på en god restaurang.

Men ibland kan det löna sig att leta lite till. Efter det där lilla extra som varje stad har. Har man begränsad tid kan man ju alltid fråga någon som vet.

Galleri som varit toalett

Leena Saarto vet. Hennes familj har bott i Åbo i fem generationer. Själv har hon levt och verkat i staden i hela sitt liv. En stor del av det har hon ägnat åt konst. Leena Saarto är konstnärinna med skulptur som huvudämne och har länge varit en drivande kraft i Åbos konstliv. Med tanke på detta är det kanske inte så konstigt att hennes 'smultronställe' är ett galle-

ri.

Galleri Titanik ser inte mycket ut för världen. Man passerar det om man går längs Östra Strandgatan förbi Åbos nya konstmempel Ars Nova och Aboa Vetus. Där i åbrinken, med en liten park som tak och med Auraån flytande bara några meter från dörren, ligger det lilla galleriet insprängt i slutningen.

"I själva verket var lokalen en offentlig toalett innan den. 1988, togs över av den alternativa konstföreningen 'Arte', berättar Leena Saarto.

Titanik har gjort sig ett namn i hela Finland för sina respektlösa och ofta lite "galna" utställningar. I Åbo är galleriet ett alternativ till de offentliga och kommersiella konstinstitutionerna.

Uteservering och rock'n roll

I Maj-Juni förvandlas det till sommarrestaurang för den berömda ölpuben Paavo & Lilja när gatan utanför stängs av och istället blir en vackert belägen uteservering vid Auraåns strand.

"Det blir god mat och spännande utställningar", säger Leena Saarto. "I Juli har vi till exempel årets unga konstnär 1996, Kaisu Koivisto, på besök. I Juni deltar dessutom gallerierna längs Auraån i rockfestivalen 'Down by the laitur'. Då blir det rock och blues på Titanik."

Leena Saarto, skulptör i Åbo. bild: ROH

city to city

SILJA LINE